

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. Божанка Георгиева Неделчева
преподавател по право

Член на научно жури по публична защита на дисертация на Елисавета Георгиева Калинова-Панова, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Правни науки” в Юридическия факултет на ВСУ”Черноризец Храбър”, на тема: “Международноправна регламентация на спасяването по море”

За присъждане на образователна и научна степен
Доктор по професионално направление Право и
научната специалност Международно право и
Международни отношения

I. Обща оценка на докторанта и на представения дисертационен труд

1. Представяне на докторанта

Докторантът Елисавета Георгиева Калинова-Панова е родена на в град Варна. Завършила е средно образование в IV езикова гимназия „Фредерик Жолио-Кюри” с изучаване на испански език и факултативно изучаване на английски и руски език. Завършва висше образование в Икономически университет - Варна – образователно-квалификационна степен магистър по специалност “Право” с професионална квалификация “юрист”. Завършва висше образование във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър” в УНК „Обществени науки” – образователно-квалификационна степен магистър по специалност “Психология” със специализация “Приложна психология”. Докторант е на самостоятелна подготовка към Катедра “Правни науки” в Юридическия факултет на ВСУ”Черноризец Храбър”. От 2001 година заема длъжността асистент във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”. Научен секретар е на Института по морско право и логистика. Преподавател е по Международно публично право, Право на ЕС, Морско право. Осъществила е допълнителни курсове и квалификации за медиатор в Сдружение Българска асоциация за извънсъдебно решаване на спорове - гр. Пловдив, за обучение по семейна медиация в Европейски център по

медиация - Брюксел и Фондация „SOS-семејства в риск” - Варна. Обучавала се е в Мениджърска школа по Маркетинг и мениджмънт в Европейски дом - Варна. Притежава социални умения и компетенции като адвокат – член на Адвокатска колегия - Варна, като медиатор, вписан в Единния регистър на медиаторите към Министерство на правосъдието, член е на Българската асоциация по морско право - София и е член на Съюза на учените - Варна. Има компютърна грамотност. Майчин език е българският, а ползва и испански език, английски език, руски език.

Има активна учебно-методическа дейност във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”. Води семинарни упражнения по Международно публично право, Право на ЕС, Международно морско публично право, Международноправен режим на Черно море, участва в Правна клиника, координира обучението в специализацията модул по Морско право в сп. Право.

Впечатляващо активно и успешно е участието на докторанта в научно-изследователска дейност. Участва в проекти, семинари, дискусии, работни срещи с организатор Асоциация Човешките права - стъпка по стъпка – Варна и Център за изследвания и политики за жените – София. Участва в координационни срещи на Инициативата за академично обучение по бежански въпроси в България с организатор Представителството на Върховния комисар за Бежанците при Организацията на Обединените нации в София /2002-2003 г./. Участва в Експертен семинар за образованието в областта на правата на човека в рамките на Пакта за стабилност за Югоизточна Европа с организатор Европейски център за правата на човека и демокрация – гр. Грац, Австрия /2004 г./ Член е на организационен екип, координатор и модератор в учебен съдебен процес и дискусия по Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи /2005 г./. Член е на работна група на ВСУ по проекта за България в Международен проект DOLCETA за он – лайн обучение в областта на правата на потребителите /2007-2008 г./. Участва в работна среща по проекта ROBAN – Морска балтийска мрежа за Морско образование – Рощок, Германия, с организатор Институт по корабоплаване - Варнемюнде към Университета на Висмар / 2011 г./ Член е на работната група за изработване на проект на Закон за пристанищата на Р България с организатор Институт по морско право и логистика на ВСУ /2006-2008 г./.

Докторантът има публикации по темата на дисертацията, както следва:

1. Делимитация на районите на отговорност за търсене и спасяване в Черно море, статия, Сборник „Морско право и безопасност”. Научен алманах на ВСУ, серия Юридически науки и обществена сигурност, кн. 14, 2010 г.

2. Ролята на регионалното сътрудничество за сигурността в района на Черно море, доклад, Сборник материали от Кръгла маса Сигурност и безопасност в черноморския регион, ВСУ, 12.03.2008 г.
3. Морското спасяване в международните договори, Сборник материали от II Международна черноморска доброволческа конференция по търсене и спасяване – Варна, 29-30.10.2008 г.
4. Защитени ли са правата на потребителите в морския туризъм по отношение на водното спасяване, доклад, Сборник доклади от научна конференция „Защита на потребителите в ЕС” - ВСУ, 27-29.06.2008 г.
5. Международни договори, свързани с безопасността на корабоплаването, Годишник на ВСУ „Черноризец Храбър”, Том XIV, 2008 г.

Публикации са направени и по въпроси, извън темата на дисертацията – 4 на брой.

2. Обща оценка на представения дисертационен труд

Представеният дисертационен труд изследва изключително актуален и значим за правната теория и практика въпрос относно международноправната уредба на спасяването по море.

Структурата на дисертационния труд включва увод, три глави, заключение, приложения, библиография. Дисертационният труд е в обем от 225 страници и се обосновава с богат научен апарат. Посочени са 133 източника в библиографията и има 459 позовавания на проучени източници на информация. Съдържанието е логически обусловено и обосновава интердисциплиния характер на изследването.

Докторантът умело съчетава публичноправната и частноправната същност на проблематиката, разглеждана под темата международноправна регламентация на спасяването по море.

Целта на дисертацията е изучаване на международноправната регламентация на спасяването по море с методите на анализа и сравнителното изследване като се прави съпоставка с националната правна уредба. Предмет на изследването са международно публично правните аспекти на спасяването по море. Структурата на дисертационния труд съответства на поставената цел и на предмета на изследването. Основните задачи на дисертацията са: 1. Отразяване на историческото развитие на международната морскоправна уредба на спасяването и на съвременните международноправни източници, съпоставени с източниците в националното право и се изяснява понятието спасяване по море. 2. Разкриване на правомощията и отговорностите на крайбрежната държава по отношение спасяването по море. 3. Разглеждат се компетенциите на държавата на знамето и особено задължението за осигуряване на безопасността и сигурността на корабоплаването и задължението на капитана на кораба за оказване на помощ и спасяване.

II. Оценка на научните и практически резултати и приноси на представената дисертация

Анализът на представения дисертационен труд дава основание да се посочат неговите основни научни и практически резултати:

1. Дисертационният труд е актуален, значим за правната теория и за юридическата практика и е оригинално и изключително необходимо за българското морско право изследване.
2. Умело и професионално са приложени методи за изследване и анализ особено сравнително правен метод, метод за комплексен подход в правната наука.
3. Задълбочено е изследвана международноправната основа на спасяването по море и е направен анализ на историческото развитие на международноправната уредба.
4. Обосновано са формулирани международноправните принципи на спасяването по море като се посочва взаимната връзка между общите принципи на Международното право и специфичните принципи, свързани със спасяването по море.
5. Направен е сполучлив опит да се състави определение на понятието спасяване по море и е направена класификация като се посочват отделни видове спасяване по море.
6. Обосновано и в пълнота са представени правомощията и отговорностите на крайбрежната държава за осигуряване безопасността на корабоплаването и за координиране на спасителната операция от страна на крайбрежната държава.
7. Професионално е изследвана териториалната компетентност на черноморските държави относно спасяването по море.
8. Убедително е анализирано задължението на държавата да осигурява безопасността и сигурността на корабоплаването на корабите, плаващи под нейно знаме.
9. Направени са предложения *de lege ferenda* за промени в националното законодателство във връзка със спасяването по море, както и съответна хармонизация на българското право с международните правни актове и Правото на Европейския съюз.
10. Направени са предложения за подобряване на тълкуването и прилагането на действащата международноправна регламентация на спасяването по море.
11. Дисертационният труд е безспорно оригинален и изследва сравнително нова уредба на сложна и специфична материя.

Докторантът използва богат научен апарат и много на брой приложения, с което осигурява убедителност на анализите, твърденията, изводите.

Резултатите и приносите на докторанта в дисертационния труд доказват неговите задълбочени теоретични познания в областта на международноправната регламентация на спасяването по море и неговите способности за научни изследвания, умението за поставяне на проблеми, за тяхното определяне и решаване.

Могат да се направят и някои бележки, които не биха се отразили върху положителната оценка на докторантския труд и са насочени към по-нататъшно доразвиване на изследването.

Препоръчително е да има последователност в използване на термини. Например наименованието на темата е Международноправна регламентация на спасяването по море. В текста на дисертационния труд се използва и израз морско спасяване или само спасяване /стр.31 и др./

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд дава основание с пълна убеденост да се направи извод, че дисертацията “Международноправна регламентация на спасяването по море” с автор Елисавета Георгиева Калинова-Панова, докторант на самостоятелна подготовка, отговаря напълно на изискванията на чл. 6, ал.3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България /ЗРАСРБ/, на чл. 27, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на научни длъжности на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”.

Давам положителна оценка на представения дисертационен труд на Елисавета Георгиева Калинова-Панова, докторант в Юридическия факултет на Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”, да бъде присъдена образователна и научна степен доктор в професионално направление ПРАВО и научна специалност Международно право и международни отношения.

25. 01. 2012 г.

Варна

ЧЛЕН НА НАУЧНО ЖУРИ:

/проф. Божанка Г. Неделчева/